

Nieuw ondersteuningsmodel

Sportclubs

voorbereid op de toekomst

5 pijlers , 45 actiepunten

SPORTBEDRIJF ARNHEM

> Plezier, beleving en veiligheid staan steeds meer centraal.

Clubondersteuning op orde

Inleiding en aanleiding

Het sportlandschap is sterk aan het veranderen. Plezier, beleving en veiligheid staan steeds meer centraal. Ook komen er steeds meer sportaanbieders met een grote diversiteit en kwalitatief hoogwaardig sportaanbod.
Sportverenigingen in Arnhem hebben het door die verandering niet makkelijk. Veel verenigingen zien een terugloop in leden, hebben moeite met het vinden, vasthouden van vrijwilligers, sportkader en bestuurlijk kader.
Dit nieuwe aanbod met vaak flexibele aanbiedingsvormen richt zich steeds meer op sport als middel. Dan gaat het om fit zijn en blijven, blijvende participatie, inclusie en persoonlijke ontwikkeling.
Zo ontstaan er crossovers met onderwijs, zorg en welzijn.

Maatschappelijke waarde van de sportclubs

De waarde van de sportvereniging is nog steeds groot en biedt vele mogelijkheden om te leren, te ontmoeten en te verbinden.
De vereniging blijft hiermee een instrument om een brede maatschappelijke impact te maken. De corebusiness, het organiseren van sport- en bewegen, is op dit moment een flinke opgave. Tegelijkertijd wordt van sportaanbieders een steeds grotere maatschappelijke rol verwacht.
Een actueel voorbeeld hiervan is de Arnhem-Oost aanpak, die als doel heeft om de kansengelijkheid tussen bewoners van wijken te bevorderen. De nadruk ligt daarbij op een kansrijke ontwikkeling van jonge jeugd tot 18 jaar, veiligheid en gezondheid in de wijken.
Bij al die veranderingen in het sportlandschap past ook een nieuwe manier van ondersteuning van sportverenigingen vanuit de gemeente, Sportbedrijf Arnhem, Arnhemse Sport Federatie (ASF), Arnhemse Voetbal Federatie (AVF), Hogeschool Windesheim en de sport-opleidingen CIOS en HAN Sport en Bewegen.

Arnhem, oktober 2023

Model van ondersteuning: de basis op orde en van daaruit verder

Sportclubs hebben baat bij ondersteuning gericht op het steviger maken van de basis: de randvoorwaarden voor het organiseren van sport- en beweegaanbod. Clubs die zich toekomst- en omgevingsgericht willen ontwikkelen, hebben ondersteuning nodig op een veel breder vlak.

Dit vraagt om nieuwe vaardigheden van bestuurders, trainers en vrijwilligers en een gerichte blik naar buiten. Om clubs hierbij te ondersteunen zetten we in op professionalisering van de sport door onder andere sportpark- en verenigingsmanagement, een kindgericht sportaanbod (clubkader-coaching) en betere communicatie en profilering vanuit clubs naar de omliggende wijken. Dit doen we samen met de verenigingen en op basis van de behoefte.

We zetten blijvend in op

- Verenigingsadvies en ondersteuning op het vlak van vrijwilligersbeleid, bestuurlijke kwaliteit, procesbegeleiding beleid en visie, accommodatie, duurzaamheid en kwaliteit sportaanbod.
- Ondersteuning vanuit de ASF en AVF.
- Verhogen van kwaliteit en kwantiteit van het voetbalaanbod.
- De ondersteuning vanuit sportopleidingen CIOS en HAN/Windesheim (stagiaires, innovatie).
- Benutten van landelijke en stedelijke middelen van het Arnhems Beweegakkoord II.
- Het goed zichtbaar maken van bestaand en nieuw sport- en beweegaanbod.

Wat willen we bereiken

- Meer sportverenigingen / sportclubs zijn te classificeren als vitaal en hebben de basis op orde.
- Ondersteuning op maat bij de organisatie van het sportaanbod. De tevredenheid over de dienstverlening is minimaal een 7 (meting via 2-jaarlijkse verenigingsmonitor).
- Alle sportaccommodaties voor verenigingen zijn schoon, heel en veilig en hebben de benodigde keurmerken.
- Er is een rechtvaardig toewijzingssysteem van accommodatiegebruik voor sportaanbieders.
- Arnhemmers weten waar ze kunnen sporten en bewegen. Een voor iedereen toegankelijk overzicht van het sport- en beweegaanbod in de stad en wijken.
- Een groei van het aantal voetballende Arnhemmers. Kwetsbare voetbalverenigingen krijgen hulp om sterker te worden en te werken aan het imago. Spreidingsproblematiek wordt zoveel mogelijk opgelost door samenwerking tussen verenigingen, gemeente, KNVB en het sportbedrijf.

Binnen het nieuwe model van clubondersteuning wordt onderscheid gemaakt tussen randvoorwaardelijke zaken (de basis) en 5 nieuwe pijlers van clubondersteuning.

Nieuw model van clubondersteuning

Samen met sportclubs / sportaanbieders werken we aan een passend sport- en beweegaanbod in de stad waaraan iedereen veilig mee kan doen, waar sportplezier centraal staat en waarbinnen ruimte is voor innovatie en diversiteit in organisatievormen. Sportclubs zijn zo beter voorbereid op de toekomst en Arnhemmers komen meer en blijvend in beweging.

Vijf nieuwe pijlers

1. Positieve, veilige en inclusieve sportclubs in Arnhem.
2. Het centraal zetten van sportplezier en -beleving.
3. Sterke professionele buitensportclubs op open sportparken.
4. Sterke professionele buitensportclubs die samenwerken, nieuwe doelgroepen aanboren en binden en boeien.
5. Anders georganiseerde sport- en beweegaanbieders krijgen ook ruimte en ondersteuning vanuit de gemeente en het sportbedrijf.

Positieve, veilige en inclusieve sportclubs in Arnhem

We leven in een tijd dat er steeds hogere eisen aan de kwaliteit, veiligheid en inclusiviteit van het sportaanbod gesteld wordt. Met andere woorden er wordt van sportaanbieders een steeds grotere maatschappelijke rol verwacht. Clubs kunnen hierbij wel een steuntje in de rug gebruiken. Wat is daar voor nodig?

Actieplan en resultaten

- Het uitvoeren van het plan van aanpak Positief Sportklimaat.
- Het aanstellen van een specialist Positief Sportklimaat voor drie jaar.
- Samenwerken met ASF en AVF aan de benodigde cultuur-verandering. Hierbij kennis uit het onderwijs benutten. Het organiseren van themavonden en trajecten die leiden tot een meer inclusief en veilig sport- en beweegaanbod in Arnhem.
- Introductie van keurmerken als voorwaarde voor huur van accommodaties die in beheer zijn van Sportbedrijf Arnhem (2023 - 2025).
- Alle trainers / coaches hebben in 2026 een VOG, vertrouwens contactpersonen zijn bereik-baar voor alle sporters.
- 2 jaarlijkse meting onder leden en deelnemers (verenigings-monitor).
- De uitvoering van een positief sportklimaattraject samen met alle vechtsportaanbieders. Zes sportaanbieders krijgen speci-fieke ondersteuning.
  Er komt een speciaal sport-platform (2023 - 2025) voor alle aanbieders van vecht- en budosport.
- Inzet op oudergedrag langs de lijn via specifieke trainingen en trajecten.
- Herijken aanbod Uniek Sporten met aandacht voor de doelgroep met mentale beperkingen en dementie (2024).
- Aanpak grensoverschrijdend gedrag in de sport, als vervolg op aanpak 2022 / 2023.
  Doorontwikkeling traject: 10 tips voor bestuurders (2024 - 2026).
- Herijken samenwerking tussen zwemclubs en het sportbedrijf rond veilig sportklimaat.
- Campagne zonveilige sport-omgeving ter preventie van huidkanker (2024).
- Aanpak instroming van nieuw-komers en statushouders binnen de Arnhemse sportclub, inclusief fiets- en zwemlessen (2023 - 2025). Sportaanbod bij minimaal vijf Arnhemse sportaanbieders is al goed gereguleerd. Het aantal zwem- en fietslessen wordt flink opgevoerd.

Pijler 2

Het centraal zetten van sportplezier en -beleving

Naast de bestaande competitiesport zien we dat plezier en beleving steeds meer centraal komt te staan. Door de inzet van bijvoorbeeld coaching, trainingen en themabijeenkomsten maak je clubs en ouders hiervan meer bewust.

Actieplan en resultaten

- Inzet van clubkadercoaching en sportpedagoog bij 20 verenigingen. Observaties en steun bij trainingen op de clubs (2023 - 2025).
- Introductie van het jeugdsportkompas binnen 15 verenigingen.
- De vier inzichten van trainerschap als basis voor de trainers van alle jeugdsportclubs in Arnhem (2023 - 2025).
- Talentontwikkeling, Breed Motorisch Opleiden bij minimaal 15 sportclubs (2023 - 2026).
- Diverse voorstellingen organiseren waarbij sportplezier / positief coachen centraal staat (2023 - 2025).
- Ontwikkelen van een jeugdsportclub van de toekomst (13 - 18 jaar) dat model kan staan voor andere clubs: voor en door jongeren (2023 / 2024).
- Diverse pilottrajecten gericht op oudergedrag langs de lijn.
- Doorontwikkeling van Sportwijs en beweegconcept 2 + 1 + 2 op 30 scholen Primair Onderwijs.
- Aansluiten op de School- en Omgevingaanpak vanuit de landelijke regeling (10 scholen in 2024).
- Aanpak om senioren in beweging te krijgen binnen georganiseerd verband in aansluiting op actieplan Valpreventie.

Pijler 3

Sterke professionele buiten-sportclubs op open sportparken

Sportclubs hebben baat bij ondersteuning en die ondersteuning gaat verder dan een bijscholing, een energiescan of een bestuurlijk traject. Sportclubs hebben baat bij ondersteuning gericht op professionalisering en samenwerking met de omgeving.

Actieplan en resultaten

- Aanstellen sportparkcoördinator de Bakenhof voor 3 jaar (2023 - 2025).
- Professionalisering van de organisatie van buitensportclubs via Open Club concept (5 tot 8 verenigingen 2023 - 2025).
- Begeleiden fusietrajecten en tweetal pilots (2 - 4 clubs).
- Voortzetting extra inzet op sportparken Over Het Lange Water en de Paasberg (2024) gericht op 4 verenigingen.
- Aandacht voor extra wijkgebruik en grotere maatschappelijke impact van de parken in de Arnhem Oostwijken. Meer gebruikers uit onderwijs, welzijn en zorg. Programma wordt verbonden met Arnhem-Oost-doelen.
- Ontwikkelen van de jeugdsportclub van de toekomst (Living Lab Malburgen). Een jeugdsportclub voor en door jongeren die helpt om uitstroom van jongeren tegen te gaan. Verbinding maken met Arnhem Oost aanpak.
- Ontwikkelen van meer aanbod voor senioren bij buitensportclubs. Er zijn nu 15 buitensportclubs met seniorenaanbod (2023 - 2026).
- De adviezen uit het plan van aanpak Arnhemse voetbal verder implementeren en verduurzamen (vanaf 2023). Meer voetballende Arnhemmers, behoud aanbod in aanpakwijken, verbetering imago en een betere spreiding over Arnhem.

Pijler 4

Sterke professionele binnen-sportclubs die samenwerken, nieuwe doelgroepen aanboren en binden en boeien

Sportclubs die zich toekomst- en omgevingsgericht willen ontwikkelen hebben ondersteuning nodig op een veel breder vlak. Hulp bij het leren kennen van nieuwe doelgroepen, zoeken van nieuwe samenwerkingspartners, het experimenteren met lidmaatschapsvormen en het ontwikkelen van gewenst kwalitatief goed sport- en beweegaanbod.

Actieplan en resultaten

- Inzet via beweegconcept 2 + 1 + 2 op samenwerking tussen binnensportclubs als het gaat om jeugdbeleid (20 sportclubs sluiten aan op dit model).
- Specifieke ondersteuning van clubs met topsport aspiraties (4 - 5 verenigingen).
- In 2024 zetten we de professionalisering jeugdbeleid volleybalvereniging Aetos voort. Meer volleybaljeugd, minder uitstroom jeugdleden door een aantrekkelijk aanbod en goede organisatie.
- Aanstellen van een handbalmanager voor 1 - 2 jaar. Professionaliseren jeugdbeleid, talentonwikkeling en behoud van talentvolle jeugdleden.
- Inzet op fusies van vier binnensportclubs die willen inzetten op schaalvergroting en professionalisering (2024 - 2026) 4 clubs.
- Experimenteren met nieuw aanbod voor tieners en jongeren met het jongerenwerk en de georganiseerde sport.
- Experimenteren met gaming voor ledenbehoud 13 - 18 jarigen in samenwerking met Topsport Gelderland.
- Ontwikkelen van nieuw, kleinschalig aanbod seniorensport bij binnensportclubs via het concept Soople, Beter Bewegen en Old Stars. Aansluiting op traject Valpreventie en GALA. In 2026 zijn 15 nieuwe verenigingen in Arnhem aangesloten.

Pijler 5

Anders georganiseerde sport- en beweegaanbieders krijgen ook ruimte en ondersteuning vanuit de gemeente en het sportbedrijf

Anders georganiseerde sportaanbieders met nieuwe aanbod en vaak flexibele aanbiedingsvormen richten zich steeds meer op sport als middel. Dan gaat het om fit zijn en blijven, inclusie, persoonlijke ontwikkeling en blijvende participatie. Zo ontstaan er crossovers met onderwijs, zorg en welzijn en met b.v het jongerenwerk. Deze aanbieders krijgen een steeds prominentere positie en zijn belangrijke partners als het gaat om het in beweging krijgen van Arnhemmers. Ook met deze aanbieders werken we samen en bieden we ondersteuning en advies.

Actieplan en resultaten

- Met de jongerenwerkorganisaties AM Support, Presikhaaf University, stichting Rijnstad en het voortgezet onderwijs organiseren / faciliteren we specifiek sportaanbod via maatwerkprojecten en sluiten aan op de Arnhem Oost-aanpak en het traject school en omgeving.
- We faciliteren aanbieders van bootcamp, Slowsports, Outdoor sports en Urbansports. Dit is ondersteuning op maat en vraaggericht.
- We werken samen met commerciële aanbieders daar waar het aanbod passend en aanvullend is voor specifieke doelgroepen. In 2024 kunnen 3750 studenten met een sportkaart terecht bij meer dan 100 sportaanbieders in en rondom Arnhem. Daarnaast worden commerciële aanbieders vanaf 2024 intensiever betrokken bij seniorensport, valpreventie en trajecten gericht op bestrijding van overgewicht.
- We ontwikkelen specifiek aanbod voor doelgroepen die niet in verenigingsverband willen of kunnen sporten en bewegen. Het accent ligt op nieuwkomers, jongeren en senioren. We doen dit samen met doelgroepen en betrokken organisaties zoals de SWOA, Welzijn, het COA en zorgpartijen uit de stad.
- We richten de openbare ruimte beter in voor bewegen en betrekken doelgroepen daarbij. In iedere wijk en alle stadsparken zijn er passende beweeg- en sportvoorzieningen voor diverse leeftijdsgroepen.
- We ontwikkelen een Padelacademy voor jeugd op Valkenhuizen samen met de tennisverenigingen en een aantal padelinstructeurs.

Samen met plezier
in beweging!!

Sportbedrijf Arnhem
Beukenlaan 15, 6823 MA Arnhem
sportbedrijfarnhem.nl
026 – 377 57 57 | info@sportbedrijfarnhem.nl